

Neyðugt við breiðari semju

Oddagrein

Í hesum døgum ferðast embætismenn hjá landsstýrinum kring landið við politiskum kunningarfundum um fullveldisætlanina hjá landsstýrinum. Tað er stórmál, sum er á skránni, og veturin fer at vísa, hvussu framtíðarstøða Føroya fer at vera.

Tað er komið fram, at Javnaðarflokkurin á landsfundi í vikuskiftinum fer at koma við sínum ískoyti til kjakið um Hvítubók - og helst fer Sambandsflokkurin at gera tað sama.

Tað er væl skiligt, at hesir flokkar hava tikið sær tíð til at gjøgnumganga tilfarið í Hvítubók, og tað er eisini sera skilagott, at politikarar úr hesum flokkum ikki hava lagt seg út í kjakið, áðrenn teir hava kunnað seg um innihaldið Hvítubók.

Í næstum verður aðalorðaskifti á tingi um Hvítubók, og kunnu vit tá bert vóna, at tað fer at draga saman aftur millum partarnar - tí fer samgongan einsamøll undir fullveldissamráðingar við stjórnina, er stórur vandi fyri, at føroyska fólkid fer í tvín-ingar.

Tað var meðan Edmund Joensen var lögmaður, at málið um framtíðarstøðu Føroya var á skránni fyrstu ferð. Tjóðveldisflokkurin legði málið fyrst. Undir viðgerðini kom eitt broytingaruppskot frá Javnaðarflokkinum um setan av stjórnmalanevnd, sum skuldi greina ríkisrættarlígu viðurskiftini.

Við hond og fót stríddust sambandsmenn ímóti, tí ríkisrættarlígu viðurskiftini skuldu ikki nertast. Løgmaður setti samgonguflokkunum (Javnaðarflokkurin var ein teirra) stólin fyrri hurðina, at varð málið nortið varð samgonguslit.

Men tá málið hevði verið fyrri í tinginum, mátti tað í nevnd, og málið um setan av stjórnmalanevnd varð beint í rættarnevndina. Formaður í rættarnevndini var fyrrverandi samfelagsrevsarinn og advokaturin, Bjørn á Heygum. Hann gjørdi ikki matari enn at súlta málið.

Við ongantið at seta málið á dagsskránni hjá rættarnevndini, datt málið burtur, tá tingsetan var av. Ein lítið dæmligur framferðarháttur...

Betur seint enn ongantið - kunnu vit siga, nú Sambandsflokkurin kortini beit í grasið og fór at tosa um dagføringar í heima-stýrisslógin. Samgongan eigur at leggja sær hetta í geyma - og heldur royna at finna eina breiða semju - sum fær Javnaðarflokkinn, Miðflokkinn og kanska enn tá Sambandsflokkinn við.

Sosialurin

Viðmerking:

Tjóðveldisflokkurin og Fólkaflokkurin

Sláa manngarð um órættvís

... meðan Helena Dam á Neystabø stákast

Tað var tragikomiskt... at hoyra manning Tjóðveldisflokksins «viðgera» uppskot andstöðunar um at veita teim tímaløntu dagpening frá fyrsta sjúkradeigi. Eitt er, at teir í nov. 98 saman við restini av samgonguni feldu uppskotið frá andstöðuni um at avtaka lógina um kensdagar. Sama uppskot, sum teir nú eru noyðdir at taka undir við. Munurin er helst tann, at í tí uppskotinum vóru tey tímaløntu eisini við. Tað hevur helst verið alt ov óruðiligt fyri tjóðveldið. Nú hevur man so fingið lúkað tey tímaløntu burtúr, av tí at Karstin Hansen hevur forlovað seg við Starvsmannafelagnum. Tað sigur Rúna Sivertsen. Nú eru milliónirnar so miklið færr at taka stóðu til. Tí tað er pening, hási fólkini taka stóðu til og ikki mál. Fyri ein tjóðveldistingsmann snýr tað seg ikki um rættvís/órættvís, men at tey tímaløntu fara at kosta einar 10 mill. kr. Tað snýr seg heldur ikki um, hvør ið tørvar sjúkradagpening mest. Tað vísu tjóðveldismenn helst einki um at siga.

Framsøgumaður Tjóðveldisflokksins helt, at tað kostaði alto einar 10 mill. kr.!!

Edg havi so mangan hoyrt

um hin «tjóðveldiskanska» andan og havi ótulin biðað eftir, um nú holdið umsiðir eisini mundi fara at koma. Men so er ikki. Andin má hava eitt hold at vera í, vildi eg hildið. Løgið, sum tjóðveldispolitikkur hevur lyndið til at vera avmarkaður til hin bera anda og religiøsitet. Men tað heldur líkasum «gemyttunum» uppi. Kanska.

Tjóðveldisflokkurin hevur so ikki tikið til sín, at tað, sum ikki er ringt, kann vera gott. Ímillum har, tað góða og tað illa, rættvís og órættvís liggur Tjóðveldisflokkurin og sveimar og dagdroymir um hin stóra dagin sum skal upprenta, tá okkum skal verða givið alt umframt. Sum so kann hann í øllum forum ideologiskt vera í einihvørjari samgongu, so leingi eingin órógvur hendan rúandi svøvnin og minnir hann á, at viðhvørt er heimurin alto eisini av í dag. Hvat er tað ikki stórt, at kunna lata tað órættvís, sum liggur beint fyri framan kámost burtur í berum anda - flyta tað í aðrar ferðir, sum eru lagaðar føroyskum viðurskiftum. Tá verður alt beinanvegin rættvíst heilt av sær sjálvum.

Men órættvíst hildu teir

tað vera, tjóðveldismennirnir. Ja, tig og tala ikki. Hildu, at arbeiðsgevarar skuldu gjalda sjúkradagarnar. Kortaneig, segði Fólkaflokkurin. Ikki arbeiðsgevarin. Tá mælti ein tjóðveldismaður, at flokkarnir vóru helst ikki so langt frá hvørjum øðrum. Umboð Sjálvstýrissflokksins helt, tað ikki vera nakað mál í sjálvum sær at javnstaða fólk, sum hann málbar seg.

Tá var tað, at hon kom, Helena Dam á Neystabø. Í rættum Madeline Albrigthstíli beyð hon sær at vera semingskona í tí bólknum, sum hon sjálf hevði sett at endurskoða dagpeningalógina. Arbeiðið fór at verða liðugt, so at lógin var klár um ársskiftið. (Tey hava havt ein fund í ár, hava vit síðan frætt). Nú beyð hon teimum at sessast við borðið. Nakað verður dúkað og diskað. Síggi fyrri mær evarska smár sofistikeraðar kanapir, sum tað helst verður leingi at metta seg av.

Eitt er so víst. Tann cost-benefit analysan, sum Fólkaflokkurin ivaleyst gjørdi av Tjóðveldisflokkinum, tá samgongan varð skipað, hevur munað teimum væl. Nú, tá hin stóri dagurin umsiðir upprentur,

Katrin Dahl Jakobsen, tingkvinnu Javnaðarflokksins

verður spennandi at vita, hvør ið má taka á seg costid, og hvør ið fer avstað við benefitinum - Tjóðveldisflokkurin ella Fólkaflokkurin.

Ímeðan má hin tímalønti smyrja seg við, at hann, burtur úr allari fjøldini, nú verður royndarkoyrdur í tí borgarlíga sannleikanum, sum sigur, at tey í hvussu so er mugu taka «ábyrgd av egna lívi».

Katrin Dahl Jakobsen, tingkvinnu Javnaðarflokksins

Eru lögtingslógir nú at samráðast um?

Í hesum døgum viðgerð Løgtingið uppskot frá Landsstýrinum um avtöku av kensdøgum. Samstundis hevur andstöðan lagt fram uppskot um at avtaka 2 teir fyrstu sjúkradagarnar hjá teimum tímaløntu. Í fjölmiðlunum hósdagin 9.9. søgdu umboð fyri landsstýrið og lögtingið í samgongu, at tey ikki ætlaðu sær at ganga andstöðu-

uppskotinum á møti, tí hetta var eitt mál sum partarnir á arbeiðsmarknaðinum átti og skuldu samráðast um.

Spurningur mín er, Er tað so, at lögtingslógir nú eru blivin partur av samráðingaruppleggi, sum t.d. Føroya Arbeiðsgevarafelag og feløgini sum umboða tímalønt til eina og hvørja tíð kunnu samráðast um og seta úr gildi, um so er at hesi

kunnu semjast?

Elia kunnu t. d. Starvsmannafelagið og Figgjarmálastýrið semjast um at t. d. skattalógin skal setast úr gildi?

Jákup Danielsen

Kunningarfundir um Hvítubók og fullveldisætlanina

Landsstýrið fer komandi tvær vikurnar at skipa fyrri átta fundum kring landið, har ætlanin er at kunna um Hvítubók og fullveldisætlanina.

Á fundinum fara umboð fyrri nevndirnar, sum hava skrivað Hvítubók, at leggja fram og greiða frá niður-

stöðunum av kanningunum.

Eftir framløgurnar ber til at seta spurningar.

Sagt verður av lögmannsskrivstovuni, at ið hvussu so er eitt umboð fyri landsstýrið verður við á hvørjum fundi.

Fyrsti fundurin var á

Sandi sunnudagin.

Vegna tey sum hava gjørt hvítubók fara Sigmundur Isfeld, Jonhard Eliassen og Bergur berg at leggja fram og svara spurningum.

Í gjárkvöldið var fundur í Skúlanum á Giljanesi í Vágum. Annars er skráin

fyrri fundirnar hendan: Mikukvöldið 15/9 í Vági, hóskvöldið 16/9 á Tvøroyri, sunnukvöldið 19/9 í Klaksvík, mánakvöldið 20/9 í Eysturoy, týskvöldið 21/9 í Norðurstreymoy, og mikukvöldið 22/9 í Havn.